

อุดช่องว่างนักบัญชี เร่งพัฒนาคนก่อนเปิดเสรี

ตะวัน หวังเจริญวงศ์

ถ้ากล่าวถึงความคืบหน้าของ 7 วิชาชีพ เคลื่อนย้ายเสรี พบว่ามีอยู่ 2 วิชาชีพ หนึ่งในนั้นคือ “นักบัญชี” ที่ยังไม่มีข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพ (MRA) ระหว่างประเทศในอาเซียนด้วยกัน อย่างเป็นทางการ มีเพียงกรอบความตกลงวางไว้กว้างๆ เท่านั้น

สุพจน์ สิงห์เสนห์ ประธานคณะกรรมการเตรียมพร้อมสู่เออีซี สภาวิชาชีพบัญชี กล่าวว่า ภาพรวมของวิชาชีพ ทุกประเทศเห็นด้วยในหลักการว่า ต้องการให้มีการเคลื่อนย้ายนักบัญชีเสรี แต่ในทางปฏิบัติจริงยังเป็นไปไม่ได้ เพราะประเทศส่วนใหญ่ติดขัดข้อกฎหมายเดิมของตัวเอง เช่น ฟิลิปปินส์ รัฐธรรมนูญกำหนดให้อาชีพนักบัญชีเป็นอาชีพสงวนห้ามคนต่างชาติเข้ามาทำ

เช่นเดียวกับไทยที่ยังติดขัดกฎหมายพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องรวม 7-8 ฉบับ ขณะที่ขั้นตอนการแก้ไขแต่ละฉบับต้องใช้เวลานาน MRA วิชาชีพบัญชีจึงยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้เร็วๆ นี้ แต่ละประเทศที่มีความพร้อมแล้วอาจร่วมมือกันเองก่อน เช่น อินโดนีเซียและมาเลเซีย ได้จับคู่กันอนุญาตให้นักบัญชีของอีกฝ่ายเข้ามาสอบใบอนุญาตและทำงานในประเทศตัวเองได้

สุพจน์ สิงห์เสนห์

**สภาวิชาชีพบัญชี
เตรียมพร้อมสู่อาเซียน**

- 1 สัมมนาปรับความรู้และทัศนคติ 8 ครั้ง
- 2 เปิดหลักสูตร 1 ปี ประกาศนียบัตรพิเศษนักบัญชี
- 3 เปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานและขั้นกลาง
- 4 เปิดทดสอบมาตรฐานสำนักงานสอบบัญชี
- 5 พาไปดูงานในอาเซียน

โพสต์ทูเดย์กราฟิก

สุพจน์ กล่าวถึงความพร้อมของไทยว่า ไทยน่าจะขึ้นชื่อได้ว่ามีนักบัญชีมากที่สุดในอาเซียน ปัจจุบันมีผู้ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพบัญชีราว 5.8 หมื่นคน และมีผู้ถือใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) 8,700 คน ขณะที่สถาบันผลิตนักบัญชีทั่วประเทศมีกว่า 300 แห่ง ผลิตรอบปีละไม่ต่ำกว่า 2 หมื่นคน ดังนั้นในแง่จำนวนถือว่าไทยมีความพร้อม

แต่คำถามใหญ่ที่คาใจสุพจน์ คือ บุคคลที่จบด้านบัญชีเข้ามาขึ้นทะเบียนกับสภาไม่เกินปีละ 2,000 คน หรือมีคนขึ้นทะเบียนปีละไม่ถึง 10% แล้วที่เหลืออีกกว่า 90% หายไปไหน

เบื้องต้นเขาประเมินว่า กว่า 90% ที่เหลือไปเป็นนักบัญชีในบริษัทหรือสำนักงานที่ไม่ใหญ่มากนัก ใช้เพียงวุฒิพาณิชย์ศาสตรบัณฑิตในการสมัครงาน ส่วนหนึ่งจึงไม่เห็นความจำเป็นในการขึ้นทะเบียน การพัฒนาทักษะของตัวเองไปจนถึงการสอบ CPA

ขณะที่กลุ่มไม่ถึง 10% ส่วนใหญ่ทำงานกับบริษัทบัญชีข้ามชาติขนาดใหญ่ในไทย ได้แก่ เคพีเอ็มจี ไพรซ์ วอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส ดีลอยท์ และเอ็นเอสที แอนด์ ยัง จึงมีประสบการณ์พร้อมสู่ต่างประเทศมากกว่า

“เมื่อรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีการเคลื่อนย้ายเสรีอย่างแท้จริง นักบัญชี 10% จะยังไขว่คว้าโอกาสไปอยู่ต่างประเทศ หรือทำงานกับชาวต่างชาติในประเทศไทย ได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ต่อเนื่อง ขณะที่อีก

90% ซึ่งขาดทักษะจะยิ่งถูกกดให้อยู่ข้างล่าง มาตรฐาน โอกาส และความสามารถของบุคลากร ยังคงกระจุก อยู่กับกลุ่มคนไม่ถึง 10% ที่ขึ้นทะเบียน นำกังวลว่า ช่องว่างระหว่างคน 10% และ 90% จะยิ่งห่าง ออกไปจากปัจจุบัน”

ปัญหาช่องว่างดังกล่าว กลายเป็นวาระสำคัญของ สภาวิชาชีพบัญชีที่ต้องเร่งจัดการ เริ่มจากปรับ ทิศนคติและให้ความรู้แก่นักบัญชีเกี่ยวกับเรื่องความ เปลี่ยนแปลงของวิชาชีพในประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน โดยจัดอบรมทั้งหมด 8 ครั้ง เริ่มครั้งแรก วันที่ 16 พ.ค.นี้

ช่วงปลายปีนี้ สภาจะเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตร พิเศษนักบัญชี 1 ปี เพื่อยกระดับให้แก่ผู้ที่จบบัญชี แต่ ขาดทักษะบัญชีขั้นสูง เบื้องต้นจะรับสมัครผู้เรียน 60 คน และระหว่างเรียนจะจัดโรดโชว์ไปยังสถาน ประกอบการ เพื่อยืนยันคุณภาพของผู้จบหลักสูตร ดังกล่าว และให้บริษัทชั้นนำได้มาเลือกคนกลุ่มนี้เข้า ทำงาน

อีกหนึ่งภารกิจ คือ จะจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษขั้น พื้นฐานและชั้นกลาง ช่วงหลังเลิกงานโดยจะเริ่ม กิจกรรมในปลายปีนี้

พร้อมกันนี้ สภายังพยายามสร้างมาตรฐานของ สำนักงานบัญชีขนาดเล็กให้สูงขึ้น โดยปีที่ผ่านมาได้ ร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตั้ง สำนักงานสอบบัญชีคุณภาพ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และออกใบรับรองให้แก่สำนักงานบัญชี

นอกจากนี้ ยังมีแผนพาสำนักงานบัญชีไปดูงานใน อาเซียน โดยปีที่ผ่านมาไปดูงานที่เมียนมาร์

สุพจน์ บอกว่า กลุ่มนักบัญชีที่มีโอกาสในอาเซียน อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด คือกลุ่มผู้สอบบัญชี เนื่องจาก เป็นสาขาที่มีการสอบมาตรฐานอย่างชัดเจนทั้งในไทย และต่างประเทศ จึงสามารถมั่นใจคุณภาพของผู้ที่ ทำงานข้ามแดนได้ อย่างไรก็ตาม การสอบใบอนุญาต ในแต่ละประเทศยังต้องสอบเป็นภาษาของประเทศ นั้นๆ

ทั้งนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพจะรอสภาพหรือภาครัฐมา ช่วยอย่างเดียวไม่ได้ เพราะถ้าผู้ประกอบการวิชาชีพไม่ ปรับทัศนคติและพัฒนาตัวเองด้วย ความช่วยเหลือ ก็จะไม่เกิดผลใดๆ สุดท้ายต้องเลือกว่าอยากจะ “ขี่กระแส” ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ก้าวไป ข้างหน้าหรือไม่ ■